מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו טקסט לא רציף ולאתר בו מידע
- להכיר דוגמאות לשיתוף פעולה בינלאומי: דואר, שעונים, מזג אוויר ובריאות
- לתרגל משפחות מילים, משקלים ושם המספר מתוך הטקסט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. ב – לכל מדינה היו כללים ומחירים משלה
2. ב – על הסכם משותף להעברת מברקים בטלגרף
3. ג – 24
4. ג – הוכרז שמחלת האבעבועות השחורות הוכחדה
5. ב – כדי שעיר אחת לא תתחלק לשני זמנים
6. ב – הן מתקבלות לאט כי צריך להסכים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בטקסט לגבי חוסר התיאום בשעונים
2. לא נכון – הטלגרף היה ב-1865 והדואר ב-1874
3. לא נכון – משתתפות תחנות ביבשה, בים ובאוויר
4. לא נכון – זה קרה בזכות שיתוף פעולה של מדינות רבות לאורך שנים
5. נכון – זה מוזכר כאחד האתגרים בשיתוף הפעולה

חלק ג' – השלמת מילים

1. מברקים
2. חזאי
3. אבעבועות
4. תעריף
5. אפס
6. מתואמת

חלק ד' – התאמה - שנה ואירוע

1 – ב (הסכם על העברת מברקים בטלגרף)
2 – ה (הסכם דואר בינלאומי)
3 – א (קביעת קו אורך אפס לאזורי זמן)
4 – ג (הקמת ארגון בריאות עולמי)
5 – ד (הכרזה על הכחדת האבעבועות השחורות)

חלק ה' – סידור ציר הזמן

1. מדינות אירופיות חותמות על הסכם להעברת מברקים בטלגרף
2. חוקרי מזג אוויר מסכימים להחליף נתונים
3. נחתם הסכם דואר בינלאומי
4. כנס בינלאומי קובע קו אורך אפס
5. מוקם ארגון בריאות עולמי
6. מוכרז שמחלת האבעבועות השחורות הוכחדה

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התשובה צריכה להזכיר שיש דברים שמדינה לא יכולה לעשות לבדה (סערה, מחלה, מכתב חוצה גבולות), ושכולם מרוויחים כשיש כלל משותף. דוגמה אפשרית: הכחדת האבעבועות
2. יתרונות אפשריים: כללים אחידים חוסכים זמן וכסף, מידע משותף מציל חיים. אתגרים אפשריים: החלטות מתקבלות לאט, לא כל המדינות מקיימות התחייבויות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמידים צריכים להבין שארגון בינלאומי הוא מקום להסכמה על כללים ולא שלטון על המדינות
- תשובות אפשריות: עצירת סערה, מניעת מחלה מדבקת, העברת מכתב בין מדינות
- 15 מעלות, כי 360 מעלות חלקי 24 שעות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשאלת החיזוי שבתחילת הטקסט ולתת לתלמידים לנחש לפני הקריאה
- כדאי להדגיש שזהו טקסט לא רציף - לשים לב למבנה הסעיפים השונים (ציר זמן, מספרים, יתרונות מול אתגרים)
- פעילות ההתאמה וסידור ציר הזמן מתאימות לעבודה בזוגות לפני המעבר למשימות הכתיבה

דף תרגול: כשהעולם מחליט לשתף פעולה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט מספר איך מדינות שונות בעולם למדו להסכים על כללים משותפים - כדי שמכתב, תחזית מזג אוויר או חיסון יגיעו לכל מקום בעולם.

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הייתה הבעיה העיקרית עם משלוח מכתבים לפני כמאה שבעים שנה?

א) לא היו בולים בכלל ב) לכל מדינה היו כללים ומחירים משלה ג) אנשים לא ידעו לכתוב מכתבים

ד) המכתבים אבדו תמיד

2. על מה הסכימו המדינות באירופה ב-1865?

א) על תעריף דואר אחיד ב) על הסכם משותף להעברת מברקים בטלגרף ג) על קו אורך אפס

ד) על ארגון בריאות עולמי

3. כמה אזורי זמן בסיסיים יש בעולם, לפי הטקסט?

א) 12 ב) 15 ג) 24 ד) 360

4. מה קרה ב-1980 לפי ציר הזמן בטקסט?

א) הוקם ארגון בריאות עולמי ב) נחתם הסכם דואר בינלאומי

ג) הוכרז שמחלת האבעבועות השחורות הוכחדה ד) נקבע קו אורך אפס

5. לפי הטקסט, מדוע קווי אזורי הזמן בפועל אינם ישרים לגמרי?

א) בגלל טעויות מדידה ב) כדי שעיר אחת לא תתחלק לשני זמנים ג) כי כדור הארץ אינו עגול

ד) כי אין הסכמה בין מדינות

6. מהו החיסרון שמוזכר בטקסט לגבי החלטות משותפות בין מדינות?

א) הן מתקבלות מהר מדי ב) הן מתקבלות לאט כי צריך להסכים ג) הן אף פעם לא מתקבלות

ד) הן תמיד זולות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפני ההסכמים הבינלאומיים, כל עיר קבעה את הצהריים שלה לפי השמש	☐	☐
2	הסכם הדואר הבינלאומי נחתם לפני הסכם הטלגרף	☐	☐
3	בתחזית מזג האוויר משתתפות רק תחנות מדידה ביבשה	☐	☐
4	ההכחדה של האבעבועות השחורות התאפשרה רק בזכות מדינה אחת שפעלה לבד	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	לפי הטקסט, לא כל המדינות תמיד מקיימות את מה שהתחייבו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מדינות אירופיות חתמו על הסכם משותף להעברת _____ בטלגרף

2. מי שמכין תחזית מזג אוויר נקרא _____

3. מחלת ה_____ השחורות הוכחדה מן העולם ב-1980

4. מחיר קבוע לשירות נקרא _____

5. ב-1884 נקבע קו אורך _____ ממנו מחושבים אזורי הזמן

6. מערכת שפועלת יחד בצורה מסודרת נקראת מערכת _____

4 חלק ד' – התאמה - שנה ואירוע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. 1865	___	**א.** קביעת קו אורך אפס לאזורי זמן
2. 1874	___	**ב.** הסכם על העברת מברקים בטלגרף
3. 1884	___	**ג.** הקמת ארגון בריאות עולמי
4. 1948	___	**ד.** הכרזה על הכחדת האבעבועות השחורות
5. 1980	___	**ה.** הסכם דואר בינלאומי

5 חלק ה' – סידור ציר הזמן

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מוכרז שמחלת האבעבועות השחורות הוכחדה
☐	כנס בינלאומי קובע קו אורך אפס
☐	חוקרי מזג אוויר מסכימים להחליף נתונים
☐	מוקם ארגון בריאות עולמי
☐	מדינות אירופיות חותמות על הסכם להעברת מברקים בטלגרף
☐	נחתם הסכם דואר בינלאומי

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם: למה מדינה מוכנה לוותר על חלק מהחופש שלה כדי להשתתף בהסכם בינלאומי? תנו דוגמה אחת מהטקסט

2. כתבו שני יתרונות ושני אתגרים של שיתוף פעולה בינלאומי, כפי שמופיעים בטקסט

כרטיס יציאה

מה המשמעות של המשפט 'ארגון בינלאומי טוב הוא שולחן משותף'?

תנו דוגמה אחת מהטקסט לדבר שמדינה לא יכולה לעשות לבדה

כמה מעלות יש בכל אזור זמן, ולמה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀